

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 16 lutego 1928 r.

o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Tworzy się fundusz Obrotowy Reformy Rolnej zarządzany i administrowany przez Ministra Reform Rolnych na zasadach poniżej podanych.

Art. 2. Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej tworzą:

- a) nieruchomości ziemskie wraz z inwentarzem żywym i martwym, stanowiące własność Skarbu Państwa z jakiegokolwiek tytułu (cz. 1 art. 2 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej) jako też w myśl ustaw obowiązujących na górnośląskiej części województwa śląskiego i będące w zarządzie Ministra Reform Rolnych;
- b) wpływy i należności za sprzedane lub nadane opłatnie przez urzędy ziemskie, powiatowe komitety nadawcze oraz przez władze b. państw zaborczych gospodarstwa, parcele gruntowe i inne objekty z państwowych nieruchomości ziemskich;
- c) wpływy i należności z przejściowej administracji państwowych nieruchomości ziemskich, będących w zarządzie Ministra Reform Rolnych;
- d) wpływy z dotacyj gotówkowych Skarbu Państwa na Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej, w szczególności z tytułu art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. w sprawie wynagrodzenia za nieruchomości ziemskie, przejęte na własność Państwa w niektórych powiatach Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 374);
- e) sumy przekazane Skarbowi w latach poprzednich, jako nadwyżki wpływów Funduszu Obrotowego na cele wykonania reformy rolnej, po potrąceniu dotacyj gotówkowych Skarbu Państwa, udzielonych w tym czasie na powyższy fundusz;

- f) saldo gotówkowe Funduszu Obrotowego na cele wykonania reformy rolnej na dzień 31 marca 1929 r.;
- g) należności Skarbu Państwa, przypadające od osadników wojskowych i nabywców gruntów z parcelacji rządowej, przejęte przez Ministra Reform Rolnych od innych władz państwowych;
- h) czyste zyski z operacji Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej z zachowaniem przepisów p. c. cz. 2 art. 75 ustawy o wykonaniu reformy rolnej tudzież postanowień art. 14 niniejszego rozporządzenia;
- i) obligacje państwowej renty ziemskiej, przekazane przez Ministra Skarbu Ministrowi Reform Rolnych na mocy art. 34 ustawy z dnia 23 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej i
- j) skrypta dłużne Skarbu Państwa, przekazane przez Ministra Skarbu Ministrowi Reform Rolnych na mocy art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 374).

Art. 3. Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej przeznacza się na:

- a) wypłaty przy tworzeniu zapasów ziemi w drodze dobrowolnych układow lub w drodze stosowania przymusowego wykupu w myśl ustawy o wykonaniu reformy rolnej z dnia 23 grudnia 1925 r. oraz ustaw osadniczych, obowiązujących na górnośląskiej części województwa śląskiego;
- b) odszkodowania za nieruchomości ziemskie wykupione lub przejęte na własność Skarbu Państwa, a przeznaczone do sprzedaży osadnikom;
- c) spłatę obciążeń hipotecznych na majątkach, znajdujących się w zarządzie Ministra Reform Rolnych;
- d) opłatę kuponów i wykup obligacji 5% państwowej renty ziemskiej;
- e) spłatę skryptów dłużnych Skarbu Państwa (art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 374);
- f) wydatki, związane z likwidacją stosunków dzierżawnych i służbowych przy parcelacji majątków państwowych, jak również z przejściową administracją (wyjątek stanowią wydatki osobowe na personel stały urzędów ziemskich). Wydatki w tym punkcie omawiane obejmują też ciężary gminne, kościelne i podatki komunalne;
- g) przeprowadzenie meljoracji gruntów nadających się do parcelacji znajdujących się w zarządzie Ministra Reform Rolnych;
- h) urządzenie dróg, mostów i studzien w parcelowanych przez urzędy ziemskie obiektach;
- i) zabudowa drobnych gospodarstw przy parcelacji gruntów państwowych;
- j) tworzenie urzędów ogólnej użyteczności w parcelowanych przez urzędy ziemskie obiektach;

- k) inne wydatki, związane z przeprowadzeniem reformy rolnej na gruntach parcelowanych, a znajdujących się w zarządzie Ministra Reform Rolnych.

Art. 4. Minister Reform Rolnych sporządzi inwentarz Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej na dzień 31 marca 1929 r.

Art. 5. 1) Nieruchomości ziemskie i inne objekty, dla których szacunek przejęcia od Skarbu Państwa nie został dokonany, a dla których była lub będzie przed dniem 1 kwietnia 1929 r. ustalona cena sprzedaży przy ich parcelacji, będą uwzględnione w inwentarzu w wysokości 75% ceny sprzedażnej — i szacowanie ich w myśl cz. 2 art. 68 ustawy o wykonaniu reformy rolnej dokonywane nie będzie.

2) Nieruchomości ziemskie i inne objekty, znajdujące się w zarządzie Ministra Reform Rolnych, do których nie ma zastosowania cz. 1 niniejszego artykułu, mają być szacowane zgodnie z przepisami cz. 2 art. 68 ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Art. 6. 1) Szacunek nieruchomości ziemskich, przekazywanych Ministrowi Reform Rolnych przez inne władze państwowe, winien być dokonywany według przepisów cz. 2 art. 68 ustawy o wykonaniu reformy rolnej, względnie cz. 2 niniejszego artykułu, przed objęciem majątku przez urząd ziemski, z uwzględnieniem przepisów art. 7 niniejszego rozporządzenia.

2) O ile obszar nieruchomości, przekazywanej Ministrowi Reform Rolnych przez inne władze państwowe nie przekracza 50 hektarów, przepisy art. 23 ustawy o wykonaniu reformy rolnej nie mają zastosowania i szacunek przejęcia winien być ustalony wedle przepisów szacunkowych art. 27 ustawy o wykonaniu reformy rolnej przy udziale przedstawicieli Ministra Reform Rolnych i Ministra Rolnictwa, względnie przy udziale przedstawiciela innej władzy przekazującej nieruchomość Ministrowi Reform Rolnych.

Art. 7. Nieruchomości ziemskie, stanowiące własność Państwa, a obciążone zobowiązaniami, będą uwzględniane na rachunku Skarbu Państwa w kwocie, stanowiącej różnicę pomiędzy szacunkiem określonym w myśl art. 5, a sumą obciążeń na dzień dokonania szacunku.

Art. 8. Wysokość opłaty za grunty, ustalona w art. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 4, poz. 18) na 30 — 100 kg. żyta rocznie za 1 ha, — przerachowuje się na złote w złocie, przyjmując, że wartość 100 kg. żyta równa się 35 złotym w złocie.

Art. 9. Wydatki z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej mogą być skutecznie przez Ministra Reform Rolnych wyłącznie na cele wymienione w planie finansowo - gospodarczym Funduszu, względnie przez okręgowe urzędy ziemskie w granicach upoważnień ustawowych lub udzielonych tym urzędom przez Ministra Reform Rolnych.

Art. 10. 1) Przy składaniu projektu preliminarza budżetowego Minister Reform Rolnych przed-

kładać będzie sprawozdanie ze stanu Funduszu Obrotowego w ubiegłym roku budżetowym oraz plan finansowo - gospodarczy Funduszu na następny rok budżetowy, jako załączniki do preliminarza Ministerstwa Reform Rolnych.

2) Sprawozdanie rachunkowe Funduszu będzie sporządzane co roku w ciągu 15 tygodni po upływie okresu ulgowego dla danego roku budżetowego.

Art. 11. 1) Sumy gotówkowe Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej lokowane będą na rachunku bieżącym w Państwowym Banku Rolnym, na który to rachunek Minister Skarbu przelewać będzie dotacje na Fundusz Obrotowy objęte budżetem Ministerstwa Reform Rolnych.

2) Minister Reform Rolnych ma prawo z sum Funduszu Obrotowego wykupywać 5% państwową rentę ziemską z wolnej ręki i na giełdzie, w celu jej umorzenia na poczet planu lat następnych, lokować rozporządzone sumy Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej w państwowych papierach procentowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), oraz lokować te sumy jako wkłady w państwowych instytucjach kredytowych z wypowiedzeniem najdalej 6-miesięcznym.

Art. 12. 1) Czyste zyski, osiągane z parcelacji gruntów państwowych, wykazane w sprawozdaniu rachunkowym Funduszu Obrotowego, przelewane będą przez Ministra Reform Rolnych na Fundusz Zapomóg i Kredytu Ulgowego.

2) W celu ustalenia wysokości czystych zysków, osiąganych z parcelacji, wydatki budżetowe Ministerstwa Reform Rolnych w części, przypadającej na cele parcelacyjne będą uwzględniane według norm, które corocznie ustalać będzie Minister Reform Rolnych na podstawie przybliżonych obliczeń tych wydatków.

3) Do czasu oszacowania wszystkich nieruchomości, przekazanych Ministrowi Reform Rolnych do parcelacji, mogą być przelewane na Fundusz Zapomóg i Kredytu Ulgowego obliczone prowizorycznie sumy jako zaliczki na poczet zysków, których wysokość będzie ustalona ściśle po sporządzeniu inwentarza.

Art. 13. Przepisy, dotyczące zasad sporządzenia inwentarza, rachunkowości, oraz wzorów sprawozdań rocznych Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, z uwzględnieniem wymogów ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej i przepisów niniejszego rozporządzenia wyda Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Najwyższej Izby Kontroli.

Art. 14. Odsetki w wysokości ustalonej przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych od sumy szacunku przejęcia (art. 5, 6 i 7) nieruchomości ziemskich (art. 2 punkt a), przekazanych Ministrowi Reform Rolnych przez inne władze państwowe, oraz wydatki budżetowe Ministerstwa Reform Rolnych w części, przypadającej na cele parcelacji gruntów państwowych, w wysokości, ustalonej zgodnie z cz. 2 art. 12, uwidocznione będą w planach finansowo - gospodarczych (art. 10) jako należność budżetu Państwa danego okresu gospo-

darczego. Wpłata tych sum do Skarbu Państwa nastąpi w wysokości ustalonej budżetem na dany okres budżetowy.

Art. 15. 1) Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej po pokryciu potrzeb i kosztów wykonania reformy rolnej przeznaczona się na udzielanie pomocy kredytowej w celu podniesienia produkcji gospodarstw rolnych.

2) Moment przekazania Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej na cel wskazany w cz. 1 oraz tryb likwidacji obciążeń i należności tego funduszu ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 16. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Reform Rolnych i Ministrowi Skarbu.

Art. 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meyszowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*